

PRAGUE

TEA

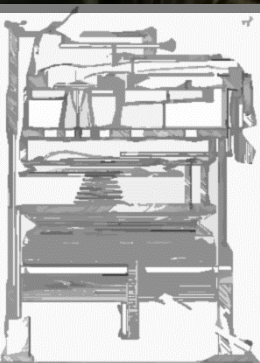
NIGHT

2019

INSTITUT RENESANCE
KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

ChamberOfTea.com

HoraFugit.cz

GOOD TEA

好茶

III. ROČNÍK KOMORNÍHO SETKÁNÍ PŘÁTEL TRADIC

& ČAJOVÉ KULTURY 17⁰⁰ TAGORE 2019

ÚVODNÍ ČÁST ZAČNE U BUSTY
RABÍDRANÁTHA THÁKURA
HLAVNÍ HOST PAPIA GHOSHAL

➔ **THÁKUROVA UL. / PHA 6**

NAVAZUJÍCÍ PROGRAM BUDE

➔ **U KAPLE NEJSV. TROJICE**

NAD KOMORNICKOU / PHA 6

18⁰⁰ CHAIKU 2019

① DEGUSTACE ČAJŮ SPOL.

GOOD TEA & DANDY'S TEA

② JAPONSKÁ POEZIE **HAIKU** ANEB

NADČASOVÝ MINIMALISMUS

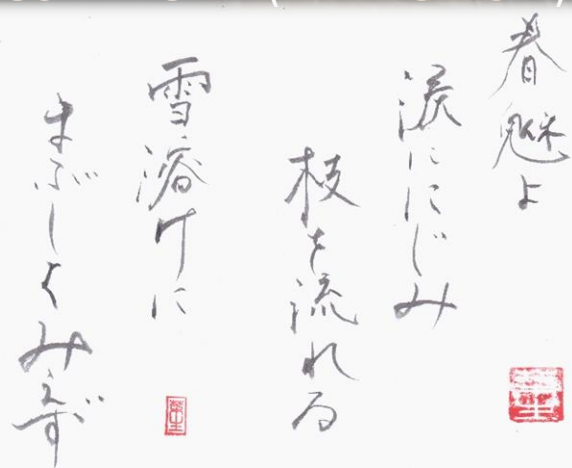
③ PRVOREPUBLIKOVÉ **PÍSNĚ**

V PODÁNÍ SOUB. **HORA FUGIT**

POD VEDENÍM **BEATY ALTIOR**

19⁰⁰ NOCTURNO 2019

JOSEF LECIAN (HARMONIUM)

ČT | 24 | 10 | 2019

VĚNOVÁNO ŽIVOTNÍMU ODKAZU

ODORIKA Z PORDENONE (1271/1286–1331)

& MAHÁTMÁ GÁNDHÍHO (1869–1948)

& OLEGA ONOPČENKA (1954–2019)

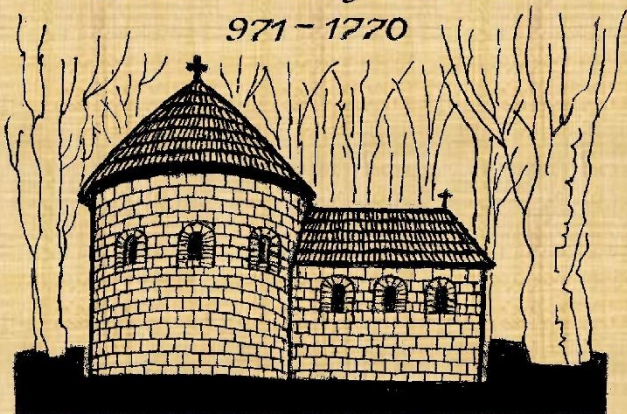

Městská
část
Praha

6

BEATA & JIŘÍ ALTIOR

KOSTEL SV. MATĚJE V ŠÁRCE
971 - 1770

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2018

HORA FUGIT

& OHLÉDNUTÍ ZA OSMILETÝM PŮSOBENÍM

PRAHA © 2019

Součástí výroční zprávy souboru Hora Fugit z roku 2018 je i výběr z fotodokumentace akcí, kterou pořídili manželé Novákovi. Tímto jim i dalším organizátorům a spolupracovníkům děkujeme. Bez dobré vůle dobrovolníků a místních obyvatel, jakožto i Městské části Prahy 6 a dalších zainteresovaných institucí by nebylo reálné zajistit takto bohatý kulturní program. Zvláštní poděkování věnujeme Erichovi Křížovi a Filipu Tvrzskému.

2010
2011
2012
2013
2014
2015

Ač byl soubor Hora Fugit neformálním hudebním tělesem, vydával výroční zprávy, ve kterých pokaždé shrnul svoji činnost za předchozí období. Vlastní historii uceleně pojmul ve výroční zprávě z roku 2018, kdy publikoval citace zmiňující jeho aktivity z deseti ročníků místního listu Hanspaulka. Výroční zprávy za roky 2017 a 2018 jsou volně přístupné k prohlédnutí či ve formě PDF dokumentu ke stažení na webových stránkách souboru na adrese: HoraFugit.cz

HORA FUGIT

SvatoMatějská tradice – Uchovej, obnovuj, rozvíjej!

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2017

projekt

„Svatomatějská tradice - zachování, obnova a rozšíření“
v rámci dotačního programu
Městské části Praha 6 Kultura 2017

VII. & VIII. ročník kulturně-vzdělávacího cyklu
„Ad honorem st. Mathiae“ pod patronací
Římskokatolické farnosti u kostela sv. Matěje na Praze 6

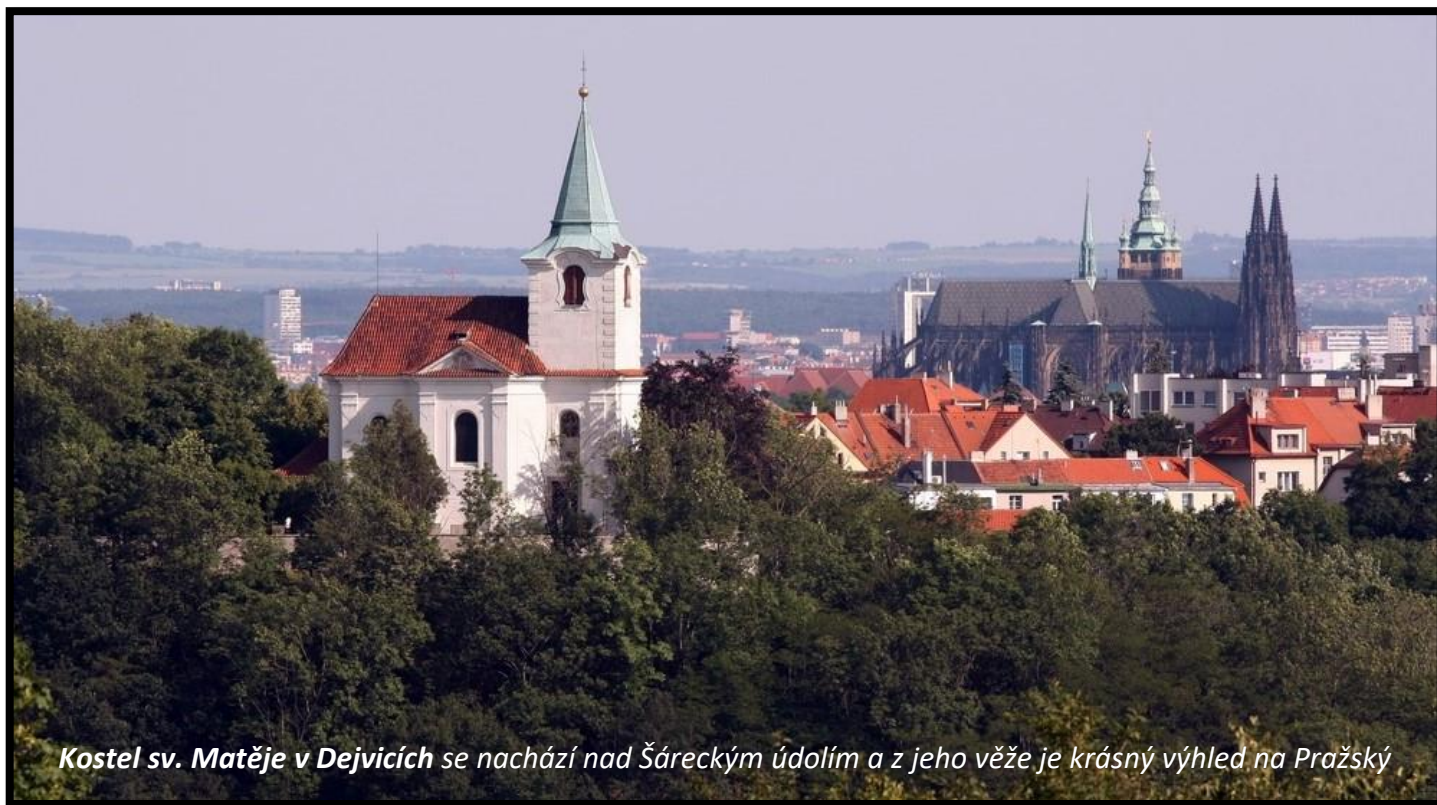
ZPRACOVALI
Beata & Jiří Altior

Drazí přátelé,

dovolte nám, abychom Vám úvodem představili Institut renesance kulturního dědictví, který jsme založili 10. června letošního roku a jehož nedílnou složkou je soubor Hora Fugit.

Soubor **Hora Fugit** vznikl před deseti lety jako neformální umělecké uskupení přátel realizujících kulturní a kulturně-vzdělávací aktivity. Zpočátku se tak dělo především v souvislosti s kulturním životem farnosti u kostela sv. Matěje nad Šárkou a hanspaulských kaplí sv. Michaela Archanděla a Trojiční kaple. Uskupení se zformovalo z hudebníků usilujících o rozvinutí a zkvalitnění hudebních aktivit doplňujících duchovní život místních svatostánků. Soubor postupně překročil rozsah běžného hudebního doprovodu bohoslužeb a přišel se samostatnými koncerty, které se zaměřovaly na představení jednotlivých liturgických období v historickém kontextu. Z pravidelného průvodního slova, které bylo přirozenou součástí koncertů, se stal seriál věcných kulturně-vzdělávacích přednášek přibližujících historii a význam jednotlivých období nebo s díly souvisejících událostí. Rozšířená průvodní slova se rovněž věnovala autorům samotných děl a jejich interpretům. S postupem času se předmětem přednášek staly i události související s historií kostela sv. Matěje a místních kaplí...

Kostel sv. Matěje se sice nachází dále od historického centra Prahy, ale zato má velmi bohatou a v lecčems unikátní historii. Jeho základy stojí na románské rotundě z doby přemyslovského knížete **Boleslava II.** a jeho soudobá přestavba je dílem politiky **Marie Terezie.** Nejvýznamnější počin související s dejvickým kostelem se ovšem datuje do konce šestnáctého století, kdy přední český humanista **Jiří Barthold z Breitenberka** zvaný **Pontanus (1550–1614)**, probošt Svatovítské kapituly a významný politický spojenec císaře **Rudolfa II.** podpořil místní předjarní pouť posláním **dvou zpěváků ze Svatovítské katedrály.** Románskou rotundou čnicí nad divokou a nebezpečnou strží zněly roku **1595** zpěvy od svatovítských choralistů. Ale nezůstalo jen u toho. Probošta, jenž byl zároveň slavným básníkem a dramaturgem, ale i diplomatem a blízkým spojencem papeže **Klementa VIII.,** napadlo udělat pro místní pouť daleko víc. Pontanus se obrátil na papeže a získal od něj pro místní přemyslovský

kostelík plnomocné odpustky spojené s každoroční poutí. Tyto odpustky byly udělovány po dobu deseti let, což v době morových epidemií, kdy život mohl kdykoliv náhle skončit, byl dar nebývalého významu. Ostřílený církevní hodnostář, Svatý otec i z Pražského hradu přihlížející císař měli k tomuto počínu každý své přirozené a leckdy i osobní či strategické důvody. Byla to zřejmě právě tato shoda zájmů, která ve výsledku učinila z poutě manifest humanity, vzájemné tolerance a rozumu a našla shodu napříč celou jinak značně rozervanou společností. Když později české země pustošila nemoci za druhou, byl morovými hřbitovy piety za tragicky zesnulé, rozjímání. Ač byl stranou symbolem doby, kdy a protestantů dokázaly vzdávat hold tomu, co je rozdělovalo. Slavnostní doprovodné kratochvíle útrapám spojeným jizvami z častých bojů způsobenými nemocemi. sedmnáctého století Terezie, došlo v rámci rotundy a na jejích barokní kostel. právě v době panování způsobila, že její syn

Jiří Barthold Pontanus z Breitenberka

Josef II. nezahrnul tento kostel do své reformní protikatolické politiky, a tak svatomatějský kostel i se slavnou poutí ušel odsvěcení i konfiskacím církevního majetku. V novodobé éře vlády lidu byla Matějská pouť jedním z mála svátků, které režim akceptoval, a tak se rudolfinská poutní tradice spojená s místním kostelem sv. Matěje dožila v plném povědomí o jejím věhlasu dnešních dnů.

Soubor Hora Fugit se ujal myšlenky vzkřísit **SvatoMatějskou poutní tradici** na místě, odkud vzešla – tedy na půdě kostela a farnosti sv. Matěje v Praze – Dejvicích. Nezůstal však pouze u toho. SvatoMatějskou pouť pojal jako důstojnou příležitost oživovat díla, která s kostelem sv. Matěje úzce či kontextově souvisejí. Ústředním motivem SvatoMatějské pouti se stala Voříškova skladba **Missa Brevis** – slavnostní hudba zkomponovaná v roce 1945 Jaroslavem Voříškem přímo pro dejvický kostel sv. Matěje.

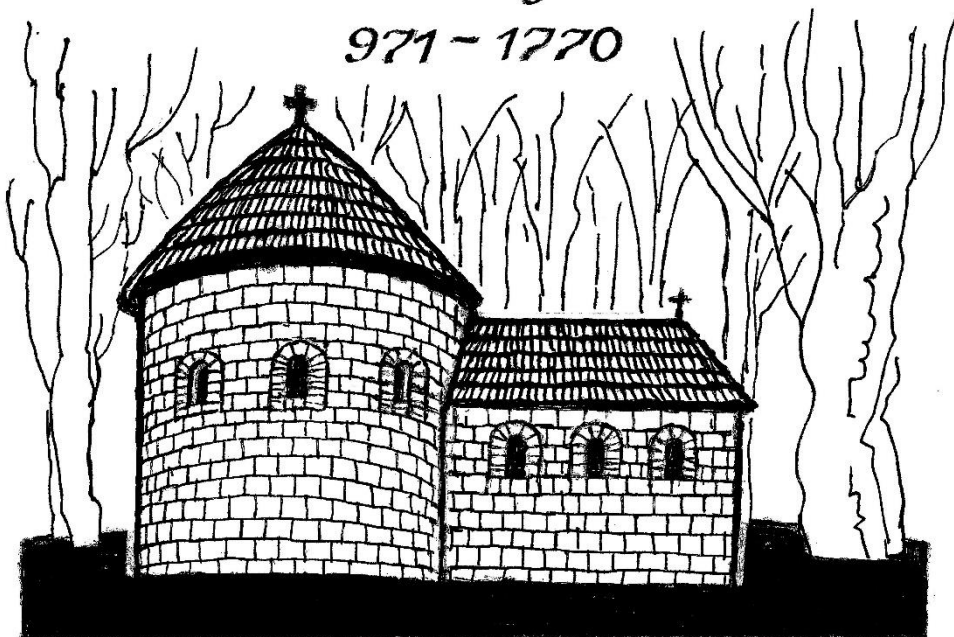
Další novodobou tradicí, kterou soubor Hora Fugit již několik let rozvíjí, je **StaroMatějská pouť**. Ta se koná v termínu původního svato-matějského svátku (24. února) a její nedílnou součástí je historický výklad připomínající dobu a události mající úzký vztah k matějské poutní tradici a k historii místního kostela.

Marie Kuldová při každoroční dražbě figurek ze slavného perníkového betlému. Bohatý kulturní život místních obyvatel má hluboké kořeny.

KOSTEL SV. MATĚJE V ŠÁRCE

971 - 1770

*ANNO 971 GLORIOSA APPARITIO S. MATHIÆ APOSTOLI DEI
IN LOCO ISTO*

ECCE CONTIGIT CHR. HAJEK - FOLIO 87

*ECCLESIAM ISTAM ANNO EODEM BOLESLAUS PIUS LIBE-
RATORI SUO BREXIT*

*V ROCE 971 ZA SLAVNOU ZÁSLUHU SV. MATĚJE APOŠTO-
LA BOŽÍHO NA TOMTO MÍSTĚ*

UVÁDÍ KRONIKÁŘ HÁJEK STRÁNKA 87

*KOSTEL TENTO V TĚMŽE ROCE BOLESLAV ZBOŽNÝ SVĚ-
MU ZACHRÁNCI VĚNOVAL*

V obdobném duchu navázal soubor i na aktivitu historičky **Marie Kuldové**, která se nemalou měrou zasloužila o zdárné zrestaurování kaplí **sv. Michaela Archanděla na Pernikářce** a **Nejsvětější Trojice na Hadovce**. Obě hanspaulské kaple byly po letech fašismu a socialismu ve zchátralém stavu. Poté, co kaple na Pernikářce prošla rekonstrukcí, byla uspořádána slavnost při příležitosti jejího znovuvedení do života obce. A tuto slavnost Marie Kuldová a její přátelé začali doplňovat o další aktivity a produkce, z nichž některých se zhostil i soubor *Hora Fugit*. Obdobně tomu tak bylo i při formování kulturního dění u Trojiční kaple na Hadovce. Kaple Nejsvětější Trojice byla původně součástí místní hospodářské usedlosti, kterou v 19. století zakoupila **Svatovítská kapitula**. Ač se od té doby majetkové poměry změnily, kaple zůstala i dnes ve vlastnictví kapituly, a tak je to **Metropolitní kapitula** (soudobý název Svatovítské kapituly), která celému dění vytváří potřebný formální rámec.

Mezi významné osobnosti, které aktivně podporují kulturní dění spojené s hanspaulskými kaplemi či kostelem sv. Matěje nad Šárkou je **akademický malíř Josef Kulda**. Tento více jak devadesátiletý pamětník například pomáhal s restaurováním oltářů obou kaplí a rovněž vytvářel rytiny pro potřeby souboru *Hora Fugit*. Za jeho obětavou a velmi milou spolupráci děkujeme a těšíme se na další spolupráci!

INSTITUT RENESANCE KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Institut renesance kulturního dědictví vznikl před čtyřmi měsíci – 10. června 2019. Svoji existenci navázal na aktivity souboru Hora Fugit, které rozšířil o další zpracovávaná témata, zejména o čajovou kulturu a kulturně-historické vzdělávací a popularizační programy kladoucí důraz na mezioborový a meziregionální kulturní dialog. Zakládací listina o poslání Institutu píše:

„Institut renesance kulturního dědictví z. ú. se zaměřuje na šíření a rozvoj tradic a kulturně historických témat coby součásti všeobecného kulturního dědictví, čímž se snaží zabránit úpadku těchto tradic v důsledku zrychleného životního stylu moderní společnosti, která stále více závisí na technologiích a krátkodobých, a tudíž nedostatečně rozvinutých společenských vztazích.

Institut vychází z toho, že starobylé tradice jsou nositelky a reprezentantky hodnot natolik zásadních, že stály našim předkům za to, aby si je mezi sebou celá staletí předávali, a proto jsou tradice ze své podstaty součástí identity každé společnosti, kterou spoluutvářejí a sjednocují, a zároveň jsou závislé na interpretaci, a tudíž bez skutečného zájmu společnosti se rychle vytrácejí z její kolektivní paměti. Institut hledá takové efektivní způsoby ožívování jednotlivých tradic, aby se nevytratil jejich původní obsah a za tímto účelem poskytuje svoje specializované služby.

Navíc si klade za cíl nacházet účinné způsoby, jak překlenovat propast času, navazovat na konkrétní odkazy předků, nalézat v nich jejich hodnotový a kulturně historický obsah a vdechovat původním tradicím nový život zajímavým, osvěžujícím, a přitom co nejméně zkreslujícím způsobem.

Dále si Institut klade za cíl podílet se na vzniku nových místních i celospolečensky přínosných tradic a vytvářet podmínky pro jejich uchycení ve společnosti se zřetelem na jejich dlouhodobý rozvoj, a to především formami umělecké a odborné prezentace a vývojem technologií a potřebných edukačních metodik nezbytných pro jejich efektivní uplatnění.

Ke všem zpracovávaným kulturně-historickým tématům na něž jednotlivé tradice odkazují, přistupuje Institut zároveň jako k vědnímu oboru, k sociálnímu a kulturnímu fenoménu a jako k živé tradici.

Za tímto účelem realizuje Institut odborný výzkum kulturně-historického dědictví, podporuje jeho uchování a další rozvoj nebo vznik nových společensky prospěšných tradic, přičemž tak činí přímou či nepřímou formou, a to především skrze organizování odborných konferencí a seminářů, sběrem informací a tvorbou analýz a publikací souvisejících s touto tematikou, a dále skrze vytváření znalostních zdrojů, metodik, expertních služeb a technologií a vzorových konceptů souvisejících s touto tematikou a potřebných pro její rozvoj, jakožto i vytvářením potřebných odborných a sociálních vazeb, komunikačních a informačních kanálů a realizací či zprostředkováním služeb nezbytných pro úspěšné dosažení deklarovaných cílů Institutu.

Aby tradice, kterým Institut věnuje svoji pozornost, měly dlouhodobou perspektivu, soustředí se Institut i na dlouhodobá řešení, vytváření encyklopedických zdrojů a systémů vzdělávání v relevantních tematických okruzích a finanční a hmotné zajištění svého chodu.“

*Jiří Altior, zakladatel
Institutu renesance
kulturního dědictví*

**Beata Altior, umělecká
vedoucí souboru
Hora Fugit**

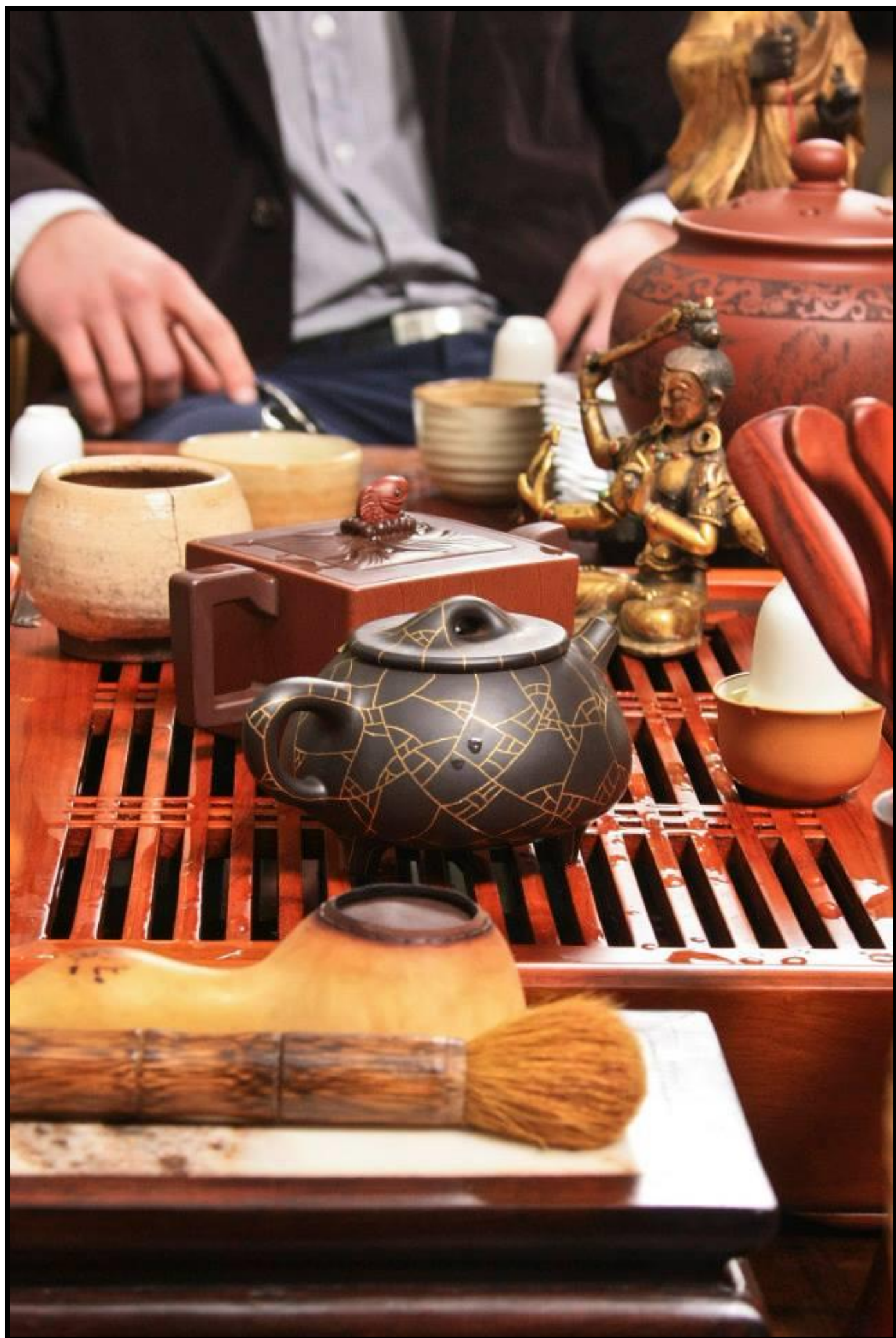
Institut vznikl s minimálním základním jměním, zato však s bohatou historií aktivit, na které přímo navazuje. Jeho zakladatel i spoluvůrci roky působí v oblasti čajové kultury. Jejich vhlad do této kulturní oblasti umožňuje Institutu nabídnout postupem času specifické odborné kulturně-historické a expertní služby, které nejsou na našem kulturním trhu vůbec dostupné nebo jejich nedostupnost prakticky vylučuje prolnutí skutečného bohatství Východní kultury s naší Západní. Čajová kultura totiž není jenom o vypití několika šáleků čaje nebo o estetice čajového setkání. Je především o sdílených etický hodnotách a morálních zásadách, které jsou nezbytnou podmínkou pro obohacující čajové setkání. Čajová kultura vykrytalizovala na asijském kontinentě, který prostoupila navzdory rozdílům, jež jednotlivé tamní regiony odlišují a navzdory historickým zlomům, které mezi tamními kulturními centry znemožňují hlubší spolupráci a dialog. Čajová kultura vnesla do tohoto kaleidoskopu odlišnosti a svébytnosti

elysium harmonie, klidu, přátelského dialogu. Do kultur plných konfrontace a demonstrace síly a moci přinesla formu vzájemně-obohacujícího dialogu mezi hostem a hostitelem pročišťující a ozdravný proces zklidňující rozbouřenou mysl, ale přitom netupící smysly ani vědomí.

Čajová kultura se zrodila v dávné historii a ač byla obohacena nejedním náboženstvím, přesto nikdy neulpěla na žádném z nich. Je k dispozici všem, kteří chtějí občerstvit své síly a po čajovém setkání odcházet s čistou hlavou, jasnou myslí a svěžím tělem. Osobnosti, které svůj životní um a moudrost učinily součástí jejího bohatství jsou mnohdy těmi největšími historickými osobnostmi či umělci a mistry své doby. Za všechny jmenujme **Vévodu z Čou**, japonského prince **Šotokua**, korejského mistra **Cho-ui**, arabského učence **Avicennu** či **Václava Havla**, děda našeho prvního porevolučního prezidenta.

Čajové umění nespočívá ve znalosti čaje, ale vyžaduje mnohem víc.

Pražská čajová noc poprvé proběhla v pondělí **23. listopadu 2015** ve Slovanském domě, konkrétně v prostorách tehdejší restaurace **Millhouse Sushi & China Fusion**. Mottem setkání byl latinský citát „**In thea concordia**“, který se dá volně přeložit jako „**V čaji jest svornost**“. Protože akce proběhla ve skvělé přátelské atmosféře a splnila svůj účel, motto odkazující na ni se stalo i mottem nově založené čajové sekce Institutu renesance kulturního dědictví.

První čajová noc byla pojatá jako společenský večer pro zvané hosty, kteří mají užší vztah k pořadatelům nebo k čajové kultuře. Akci navštívilo přibližně padesát hostů, přičemž někteří přijeli z ciziny. Vzácným hostem byl čajový znalec **Ben Cooper** (pseudonym) z Číny v doprovodu sinoložky **Adriany Dolejší**. Z Lotyšska přijel **Jury Podusov** s **Jelizavetou Burganovou**, ze Slovenska manželé **Alenka** a **Vladimír Ondejčíkovi**. Posledně jmenovaní jsou majitelé fenomenální nitranské **Čajovny dobrých lidí**.

Jury Podusov provozuje v hlavním městě své země čajové studio **X-čaj Riga**. Z Brna přijel majitel **Cesty čaje Radek Ulm** a strůjce nejedné čajovny **Karel Veverka** a dále **Helena Trantírková** či **Petr Síč** s manželkou. Z Českých Budějovic dorazil majitel **Čajového Ateliéru Martin Resl** se dvěma přáteli. Za Prahu přišel **Hubert Hátle**, majitel **Dobré čajovny na Václavském náměstí** nebo **Jana Pešková** z **Čajového krámků** na Národní třídě. Z ostatních zajímavých hostů jmenujme alespoň **Katarínu Sklenářovou** a **Filipa Tvrzského** – oba členy statutárních orgánů Institutu renesance kulturního dědictví z. ú. Vzácným hostem byl i virtuózní houslista **Alexander Shonert**, který se stal legendou již ve svém rodném Novosibirsku.

Na tomto snímku z Prague Tea Night 2015 je celá rodina manželů Altior i s babičkou, paní Vyšínovou (vlevo)

Restaurace na naši žádost uvařila několik skvělých chodů asijských jídel a o čaje se postarali sami účastníci. Interiér restaurace byl v čínském duchu a byl určen pouze pro tuto událost. Po akci jsme za pomoci všech zúčastněných dovezené vybavení a mobiliář odstěhovali nazpátek do naší kanceláře... Hudba byla v režii dvou ansámbľů – jednoho jazzového pod vedením **Zbyňka Malého** a druhého zaměřeného na starou hudbu pod vedením **Františka Běhounka**. V tomto souboru, který se jmenuje **Ludus Musicus**, dlouhodobě působila i umělecká vedoucí souboru Hora Fugit **Beata Altior**. Ústřední melodií večera byla americká skladba „**I'm Forever Blowing Bubbles**“ (známá jako Bubliny) z roku 1918. Skladba se brzy stala hitem a hned několikrát se zapsala do americké historie.

K zajímavému spojení hudby a čajového umění došlo v momentu, kdy **Alexander Shonert** zahrál několikaminutovou improvizaci a **Jury Podusov** v synchronizaci s touto houslovou improvizací připravil čaj pro hosty. Na čajovou synchronizaci došlo ještě jednou – když **Jury Podusov** a **Jiří Altior** připravili speciální míchaný nápoj kombinující velké množství vybraných likérů, fortifikovaných vín, whisky, sherry a archivních rumů s horkými čaji. Celé setkání se neslo v příjemné, konverzační atmosféře, kterou podpořila skutečnost, že se mnozí hosté sami zapojovali do přípravy a hostili ostatní hosty nebo se podíleli na hudební produkci. Myšlenka uspořádat Prague Tea Night 2015 vznikla spontánně a možná právě proto se nesla celá akce v nespoutaném duchu. Její dramaturgie začala vyskladněným nábytkem v exteriéru Slovanského dvora a končila jeho hromadným stěhováním, přičemž se do závěrečné činnosti zapojili všichni účastníci bez rozdílu – hosté i hostitelé.

Mohlo by se zdát, že tato tečka na závěr byla spíše kaňkou – ale ne, bylo tomu přímo naopak. Hosté sami si odhlasovali prodloužení příjemné akce s tím, že se pak zapojí i do úklidu. A když se tak skutečně stalo, bylo zjevné, že ona „svornost“ zmíněná v mottu celého setkání učinila z přátelského setkání jedinečný zážitek.

20. prosince 2016 (tj. následujícího roku) proběhl druhý ročník této akce v lotyšském hlavním městě **Riga**, kde se v prostorách čajového studia **X-čaj Riga** uskutečnila komorní akce. V přátelském duchu se

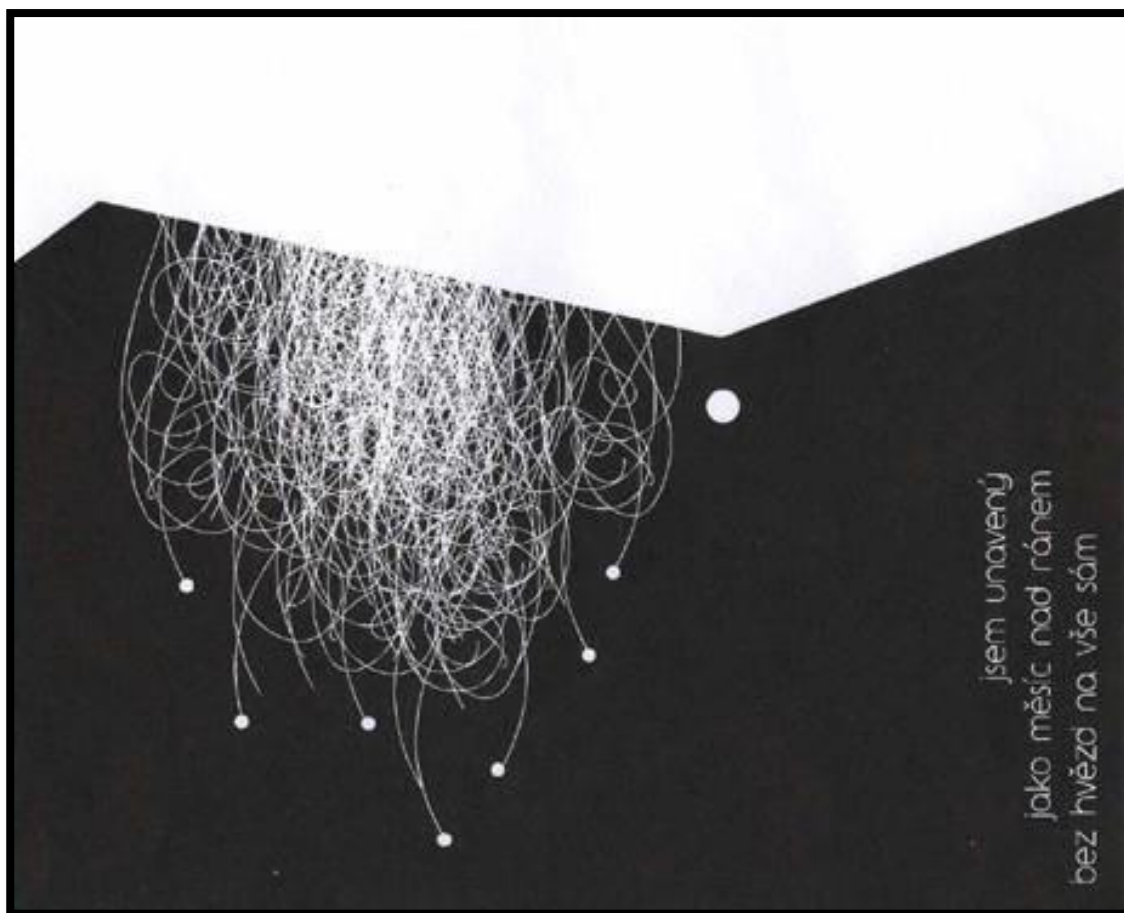

Riga Tea Night 2016

v podkroví čajového studia Juriho Podusova sešlo několik desítek přátel. Vyprávěli se příběhy, plánovaly se nové společné aktivity, vzpomínalo na staré dobré známé. O kvalitní čaj nebyla nouze. Během noci došlo i na promítání krátkých videí a prohlížení snímků, které byly pořízeny v průběhu předcházející Pražské čajové noci.

Letošní Prague Tea Night je tak třetím pokračováním započatého trendu. Její ústřední myšlenka je opět tatáž – v pospolitě přátelské atmosféře a s jistou mírou důstojnosti sejít se nad šálkem čaje s přáteli a známými, kteří podle možností buď přiloží tu ruku k dílu, nebo vnesou dobrou náladu. Dramaturgie celého setkání se nese ve stylu Chaiku, což je naše originální koncepce. Poprvé byla představena letos v létě v Rize. Jedná se o formát komponovaného setkání, který si bere příklad z japonské mikro-poezie haiku.

Haiku: Jiří Altior & Ilustrace: Jakub Korouš

Jsem unavený
jako měsíc nad ránem
bez hvězd na vše sám

Haiku je středověká forma velmi stručné poezie. Má přesně daný slabičný formát a ctí pravidla, která jí vtiskl velký básník **Macuo Bašó** (1644–1694). Její původ sahá až do středověké Číny. V Japonsku se poté vyvinul z formy tzv. řazené básně **renga**, která byla určena k veršované společenské konverzaci. Při ní předřečník začal tím, že ve specifické formě vyřkl úvodní myšlenku básně. Následoval pak další zpřesňující verš a pak zaznívaly krátké sloky ve formě, ze které je dnešní haiku. Závěr básně řazené básně byl opět ve specifické formě, takže všichni účastníci poetického setkání vždy věděli, v jaké fázi se báseň zrovna nachází. Když byla z řazené básně vytvořena nová forma poezie – haiku –, byla pochopitelně změněna i pravidla pro její skládání. Ta zahrnula prosté vyjadřování, časovou či místní ukotvenost, koncepci tří řádků o přesně dané slabičné délce a dvou obrazů, které jsou od sebe vzájemně odděleny tzv. zlomovým momentem (japonsky „**kireji**“). Pravidla dále ctily principy **wabi**, tedy absence ega a samoučelného filozofování či zbytečného předvádění. A právě pravidla spolu s naprosto minimalistickým pojetím celého díla a absencí potřeby být zvukomalebným veršotepcem, zato velmi dobrým pozorovatelem přítomného okamžiku, se postarala o nebyvalou slávu této poezie. Japonští dvorští aristokraté, mniši i samurajové si haiku oblíbili pro její jazykovou dostupnost a nenáročnost kombinovanou s extrémní strohostí a ukotveností v realitě. Velcí mistři napříč posledními čtyřmi staletími svými díly prokázali, že tato mikro-poezie je jednou z vrcholných forem básnické tvorby a má nejen umělecký, ale i praktický rozměr, neboť cvičí bystrost postřehu i hbitost vyjadřování, vede k úspornosti a respektům k tradicím, nutí k pokoře a skrze ni nabízí nebyvalou volnost.

HAIKU VÍC NEŽ JEN POEZIE

AsianStyle.cz, 30. 10. 2013: Autor (Jiří Altior) se věnuje poezii haiku více jak 15 let, publikuje na literárních serverech a přednáší pod pseudonymem Jorel. V roce 2007 vydal pod Vysokou školou umělecko-průmyslovou bibliograficky zpracovanou sbírku 575. Na výběru básní a grafickém zpracování se podílel přední český grafik Jakub Korouš (801030.com).

nemohu tasit / na zástitu meče se / usadila vážka

Ve světě, kde čas je nedostatkovým zbožím a umění pouhou formou investice, se psaní básní zdá být rozmařilou kratochvílí vhodnou pro zamilované studenty. Aby si čtenář vychutnal krásu básně vázané do rýmů, je nezbytné, aby si našel dostatek času k pečlivému studiu starých mistrů. A čas, ani nadbytek klidu, není tím, co by dnešní doba svým lidem nabízela. Poezie haiku je jako čerstvý vítr, který v sobě skrývá neskutečný potenciál. Ve své jednoduchosti, přímočarosti, senzitivitě. To, čím se liší poezie haiku od všech jiných forem, je kombinace přirozeného projevu s hloubkou sdílené informace.

severní vítr / lomcuje borovicí / dva staří blázni

Západní i východní civilizace přišly s mnohými formami poezie. Jejich původ lze vystopovat v textech písní, které se pělý v dobách, kdy člověk neznal ani písmo a žil obklopen přírodou v jednoduchých obydlích. Při rutinních příležitostech, při slavnostech nebo obřadech, z důvodu připomínání si významných událostí, během námluv i při pohřbech, byly písně a melodicky vyslovované veršované slovo tím, co přinášelo člověku schopnost vidět v daném okamžiku přesah do minulosti i odkaz na možnou budoucnost. Hudba, která tou dobou byla přirozenou součástí poezie, vyžadovala rytmus. Na oplátku nabízela snadnou zapamatovatelnost a schopnost doprovázet různé básně stejnou melodií. Tak vznikly písně, oslavné balady, veršovaná dramata, sonety. Doba starověku i středověku dopřávala vzdělaným lidem čas na studium poezie. Zároveň přicházela s novými a pestřejšími prostředky, jak vlastní obsah básně poutavě, barvitě a s patřičnými emocemi přednést posluchači. Zcela samostatnou kapitolou se pak stala vojenská hudba a písně určené k práci. Zde texty zpravidla odváděly pozornost od vlastní monotónní činnosti nebo naopak, vedly zpěváky i posluchače k soustředění na jednotlivé úkony.

Písně a básně, které jsou jejich nedílnou součástí, doprovázely člověka během jeho celého života – v práci, boji, při rituálech i na zábavě. Verše se stávaly důkazem, že láska je opravdovou, i záminkou ke skrytým sdělením. Postupem času se z nich stalo nejenom umění, ale taktéž společenský status. Kdo se nevyznal v tradiční básni, neznal slavná díla nebo nebyl schopen jejich tvorby, ten byl ostrakizován a vybraná společnost jím opovrhovala. Poezie se tak stala součástí politiky, diplomacie a leckdy i taktiky. V hudbě, divadelním dramatu, během náboženských obřadů – zde všude byla veršovaná poezie nedílnou součástí a stávala se kulturním médiem doby.

z rozbité lampy / sledují průtrž mračen / dva opeřenci

Pro vývoj nových forem poezie se ukázalo jako zlomové období v rozmezí 14. až 16. století. V té době se Evropa zaměřila na antickou lásku k životu. Mnozí vládci té doby v skrytu duše věřili, že se jim podaří vybudovat nový Řím. Fenomén znovuzrození humanismu, antické architektury, vyzdvižení role vzdělání, objev knihtisku - to byly impulsy, které narušily ustálené tradice doby a vdechly nový život západní civilizaci. Společnost s obdivem hleděla na antická díla a mocná církev čelila emancipaci světské, zejména obchodní a šlechtické moci. Nastalo období renesance.

na rozcestí se / i vrznutí cikády / zdá být osudové

Ve stejné době, na druhé straně Euroasie - v Japonsku, dospěla tradiční forma řazené poezie zvaná renga k širším vrstvám společnosti. Renga byla poměrně složitou formou poezie a skládala se podle řady pravidel. Měla úvodní sloku hokku, která uvedla a popsala téma, kterým se báseň zabývala. Následovala sloka wakiku se dvěma verši o 7 slabikách. Wakiku rozšiřovala význam předchozí sloky. Teprve poté následovaly sloky, které měly stejný rytmus, jako úvodní hokku. Hokku se skládala ze tří veršů o 5, 7 a 5 slabikách. Renga, jako celek, bývala velmi dlouhou básní. Občas dosahovala délky až 10 000 slok. Častěji ovšem mívala 100 slabik a nezřídka i méně. Sama renga vycházela z tradičnějších forem poezie. V 16. století se stávala oblíbenou odlehčená verze haikai no renga. Sama poezie renga navazovala na starší formu poezie wakka, která měla několik různých forem skládajících se z veršů o pěti a sedmi slabikách. Například popěvek, zvaný sédoka (dvakrát 5-7-7 slabik), krátká báseň tanka (pět veršů 5-7-5-7-7 slabik) nebo dlouhá báseň čóka (5-7-5-7-... a nakonec 7-7 slabik). Forma haiku (5-7-5 slabik) tou dobou, tedy od 13. století, již existovala, ale pouze jako součást výše zmíněných forem. Sama o sobě se dostala do středu pozornosti v období Edo, kdy Japonsko bylo sjednocené a zažívalo silnou vládu rodu Tokugawa.

vrznutí vrátek / to rozpustilý větřík / samozvaný host

V roce 1644 se ve městě Ueno narodil nejvýraznější ze všech autorů poezie haiku **Macuo Munefusa** zvaný **Bašó**. Po studiích japonské poezie v Kjótu se roku 1680 přestěhoval do hlavního města Edo a zde žil až do konce svého života. Bašo zemřel 28. listopadu 1694 a zanechal po sobě poezii haiku jako plnohodnotnou formu poezie. Bašo během studií vynikal ve formě haikai no renga, která na rozdíl od vážnějších forem, používala prostý jazyk a její témata byla nevážného, často žertovného nebo hravého charakteru. Bašo se věnoval především úvodním veršům hokku a často používal slengová slova. Ve svých hokku se zaměřil na pocity a vjemy člověka. Psal o tom, co lidé vidí, slyší a cítí. S přibývajícím věkem se stále více soustředoval na vážnější témata, která podával s lehkostí a samozřejmou elegancí. Ke konci života se již cíleně věnoval definování nového přístupu k poezii haiku. Učinil její součástí výrazovou jednoduchost, senzitivitu k prostředí, letmo nastíněný myšlenkový přesah. Bašóovi žáci dílo svého učitele dále rozvíjeli a haiku se postupem času stala Japonským národním bohatstvím. Ač nejnámější haiku, kterou Bašo složil, byla báseň o žabce skákající do staré studny, jeho vskutku vrcholným dílem byl drobný cestopis Úzká stezka do vnitrozemí, který kombinuje poezii haiku s prózou.

proti své vůli / hedvábný šátek stírá / otisky prstů

Po Bašóovi se poezie haiku stala módní záležitostí. Ve výtvarném umění se její nedílnou součástí stalo kaligrafické či výtvarné zpracování. Tato forma ztvárnění haiku je nazývána haiga. Haiga se postupně stala součástí klasického vzdělání vyšších tříd japonské šlechty včetně samurajů. Ač se to nemusí na první pohled zdát, haiku je ideální formou poezie pro profesionálního bojovníka. Rozvíjí jeho schopnosti vnímání i přímočarosti. Nedává mu prostor pro zbytečnosti a nelibuje si v okázalosti. Jedná se o pragmatickou formu poezie, která striktně vyžaduje respektování pravidel. S uměním boje má haiku společnou i svoji obsahovou strukturu. Podstatou haiku je totiž časová i poziční ukotvenost. Abstrakce a složité metafory nemají v haiku své místo. Stejně tak nemá bojovník čas ani prostor řešit abstraktní otázky. Musí být schopný vnímat realitu, přítomnost okamžiku, a to ve všech jeho aspektech. A potom, stejně jako básník, se dvěma různými tahy zmocnit okamžiku. Dosáhne toho tím, že se stane jeho součástí, vystihne jeho jedinečnost a jediným nekompromisním činem (v případě boje například sekem, střelbou, kopem, pohybem nebo i gestem) jej posune do absolutní roviny – dalo by se říci, pošle na věčnost či zvěční. Nedostatek prostoru zbavuje autora možnosti kroužit kolem podstaty. Metodická slabičnost vyžaduje vědomé, přesně spočítané kroky. Zdánlivá prostota sdělení obnáší schopnost vnímat význam detailu. A pro zlomový moment je nezbytná razance a přesnost úderu. Tnutí do podstaty okamžiku. Vzbuzení rezonance, které bude čtenáře provázet ještě dlouho poté, co báseň skončí.

provozovat ještě dlouho poté, co báseň skončí.

vyhlédnu z okna / a hle – chrámové věže / spojuje měsíc

Evropě dneška se mnohého nedostává. Doba je schvácená, emoce nemají prostor na regeneraci. Moderní člověk je obklopen technikou. Víru a pohled na svět si často vybírá podle filmů nebo módních trendů. Nemá kdy se zastavit, nabrat síl. Na rozhlížení po krajině nebo vnímání tepu doby není energie. Natož pak na poezii, která vyžaduje pečlivé studium, vytříbené jazykové schopnosti a čas na vlastní tvorbu. Zdálo by se, že v globální éře není pro poezii každodenního života prostor. A právě tomu tak není a haiku má potenciál zastavit čas a vše změnit. Haiku sjednocuje potenciál i potřeby východu a západu. Je možné ji uchopit jako meditaci a praktikovat jí každý den. Bez potřeby nalézat cizí slova nebo oslňovat zvukomalbou. Bez potřeby talentu k vázání veršů. Bez prvoplánového kalkulu. Stačí se na chvílku zastavit a usmát se na pavouka tkající síť kolem měsíce. Krása haiku spočívá v tom, že po nikom nevyžaduje nic víc než to, co mu bylo dáno již při narození. Sama sebe, vnímavé oči a pokornou mysl schopnou počítat do sedmnácti slabik. Při psaní haiku nezáleží na době, jazyce ani na vzdělání. Záleží jenom na autorovi. Tedy na nás samotných.

zhasínám lampu / i ten náš komár se chce / na chvíli vyspat

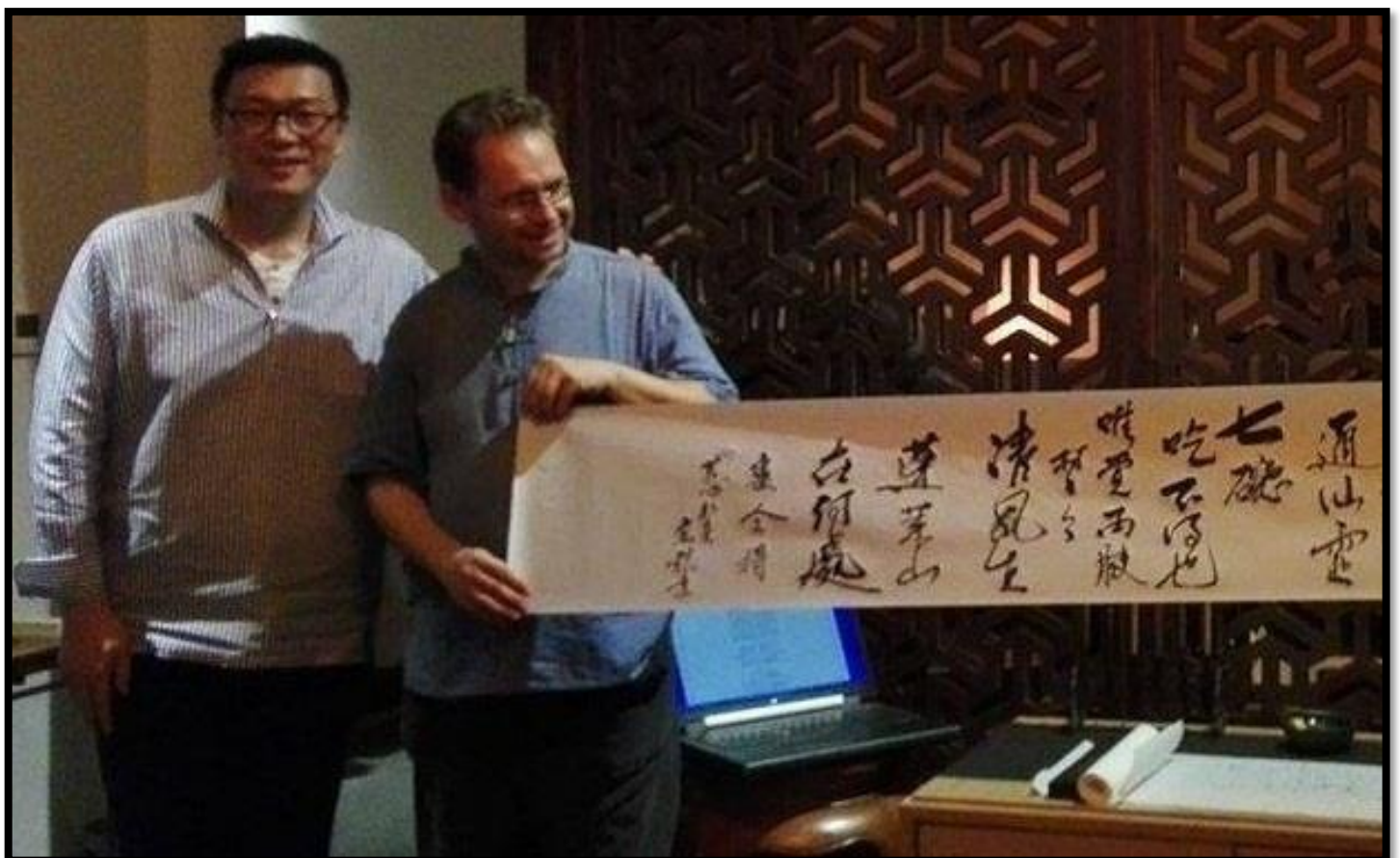
☛ Doprovodné ilustrace: **Kacuška Hokusai** (葛飾北斎, 1760–1849): dřevořezy žánru „ukijo-e“ – „obrazy prchavého světa“

Haiga je taková poezie haiku, která je zpracovaná kaligraficky (tzn. uměleckým krasopisem) a zkombinována s minimalistickou ilustrativní malbou. Haiga se zpravidla napsala a namalovala na svitek papíru a ten se zavěsíl do výklenku určeného pro dekoraci, kterému se říká **tokonoma**. A tokonoma se za času velkého čajového mistra **Sen no Rikjúa** (1522–1591) stala součástí tradiční japonské čajovny. Spojení obou forem japonského estetického a kulturního citění dalo vzniknout jedinečnému rysu čajové kultury – duchu krásy v úspornosti, časové ukotvenosti a zároveň v nezbytnosti nahlížet na stejný moment zblízka i z odstupu, zevnitř i z vně, z pozice hosta i hostele.

Naše forma **Chaiku** vychází jak z principů haiku, tak se inspiruje hlubokou filozofií vetknuté do čajové kultury. Ta učí soustředit veškerou pozornost na soulad hostitele s hosty a učí, že mistr není ten, kdo podá nejdražší čaj, ale kdo vytvoří atmosféru skutečné jednoty, souladu a harmonie všech a všeho, přítomných hostů i místa samotného, zvuků i vůní, světél i stínů, počátku i završení.

Náš formát, který nám postupně tane před očima, přijímá z haiku jak myšlenku členění setkání na logicky ucelené části (úvodní setkání, střední nejobsažnější část, koncové završení), tak i myšlenku kontrastu dvou pohledů na tu stejnou věc – vnitřního / místního a vnějšího / vzdáleného. My tento kontrast implementujeme během Prague Tea Night 2019 dotekem dvou kultur – naší Západní zastoupené jazzem i nokturnem a orientální, kterou připomene nejenom čaj, ale i připomenutí odkazu bengálského básníka **Rabíndranátha Thákura** či vyprávěním o kráse japonské poezie. Vlastní poezii haiku bude věnována střední pasáž večera, která začne od 18 hodin před kaplí Nejsvětější Trojice na Hadovce. Krátké vyprávění o historii i specifikách této poezie včetně několika ukázek z díla **Jiřího Altiora** přečte dramatika moderátor **František Špaček**. Text, který zazní, vyšel 30. října 2013 v internetovém časopise **AsianStyle.cz** a je součástí této kapitoly.

T
A
G
G
O
R
R
E

*Bengálská básnířka
Papia Ghoshal před
bustou Rabíndranátha*

Naše setkání se odehraje na dvou místech. Nejprve se v 17. hodin setkáme před **bustou Rabíndranátha Thákura**, která je v parčíku tvořícím Thákurovu ulici. Ta se nachází nedaleko Vítězného náměstí, je kolmá na Evropskou a leckdo ji zná díky tomu, že v ní sídlí stavební a teologická fakulta, menza ČVUT a vede od Evropské k Národní technické knihovně.

Busta bengálského básníka je dílem Gautama Pala. České republice ji darovalo indického velvyslanectví v roce 2001 a byla v dubnu 2004 byla odhalena v Thákurově ulici. Velvyslanectví tímto vyjádřilo vděk Indické republice významnému českému indologovi **Vinceci Lesnému** (1882–1953), který jako první Evropan přeložil verše bengálského nositele Nobelovy ceny z jeho rodného jazyka do češtiny (a tudíž do západního jazyka). Byl to totiž sám autor, kdo si své verše překládal do angličtiny a překlady byly dozajista i důvodem, proč se jeho verše staly záhy tak populárními po celé Evropě.

Rabíndranáth Thákur byl vskutku významnou osobností renesančního typu a my jsme si jej poprvé představili loni 30. srpna, když jsme k jeho počtě uspořádali kulturní večer nazvaný Tagore 2018. V průvodním slově jsme na 14 stranách představili jeho život, dílo i vztah k prvorepublikovému Československu. Tagore 2018 se konalo u kaple Nejsvětější Trojice na Hadovce, čili tam, kde se bude odehrávat druhá část letošního Prague Tea Night 2019. Stejně jako loni i letos bude hlavním hostem setkání indická zpěvačka, básnířka a všestranně talentovaná umělkyně ze slavného a starobylého indického rodu bengálských zamindarů (ekvivalent k našim zemanům) **Papia Ghoshal**. Papia vystudovala kalkatskou akademii umění včetně specializace na dílo Rabíndranátha Thákura. Během večera bude hrát na tradiční indické nástroje a zpívat Thákurovy písně v doprovodu **Beaty Altior**, jež ji doprovodí hrou na housle či violu. Krátké přiblížení osobnosti Rabíndranátha Thákura a rovněž jeho přítele (a letos 150letého jubilanta) **Mahátmá Gándhího** přečte **Roman Kalousek**. Spolupráce souboru Hora Fugit i je dlouhodobá a v letošním roce se bude jednat již o šestou společnou akci. Beata Altior s Papií Ghoshal a jejími indickými hosty vystoupila na čajovém festivalu **ČajomírFest 2019** a na desetidenních oslavách spojených s Indicko-českým festivalem a slavností **Durga Puja 2019**.

Kdy: **ČTVRTEK 30. SRPNA 2018 od 18 hod.**
Kde: kaple **NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE** Nad Komornickou, Praha 6

Komunitní centrum Matěj
ve spolupráci s hudebním uskupením **Hora Fugit**,
a s **Prague Tea Office & GoodTea.eu** a
za finanční podpory **Městské části Praha 6**
si Vás dovolují pozvat
na **degustaci indických čajů** a
na neformální **kulturně-vzdělávací setkání** uspořádané za účelem
přípravy naší oslavy 100. výročí založení Československa
a při příležitosti vzácné indické návštěvy
malířky, básnířky, zpěvačky a herečky

PAPIA GHOSHAL
a jejího uměleckého doprovodu. Na tradiční nástroje (nejen na sitár) hrají
Dimitris Roumeliotis & Ravi Srinivasan & Ladly Mukhopadhyaya

Tagore
písně Rabíndranátha Thákura hudebně doprovodí taktéž **Beata Altior** (Hora Fugit)

Odkaz humanistické tradice bengálského básníka, filozofa a hudebního skladatele, dramatika, malíře, pedagoga i proslulého autora indické hymny a nositele Nobelovy ceny **Rabíndranátha Thákura** (1861/1941) pro Československo v předvečer druhé sv. války byl natolik zjevný, že se stal pojmem pro celou generaci Čechů a Slováků. My si připomeneme jak jeho poezii a písně, tak i tradiční hudbu jeho rodného **Bengálska**.

horafugit.cz / chamberoftea.com

Nerozlučnou složkou každého Prague Tea Night je čajová degustace. Letos jsme se obrátili na společnost Dandy's Tea, která sídlí v Lomu u Mostu na severu Čech a na společnost GoodTea.eu, která sídlí v Praze.

Dandy's Tea je společnost specializující se na poskytování servisu nejen z oblasti čajové kultury. Je dodavatelem starožitného i moderního čajového příslušenství, vybraných sort čajů a starožitných dekorací. Novým produktem této společnosti jsou čajové sušenky. Ty i vybrané čaje nám představí majitel společnosti **Dan Drechsler**.

Naším dalším „čajovým kolegou“ je **Radoslav Polášek**, majitel společnosti **GoodTea.eu**, jejíž název odkazuje na webový e-shop. Tato společnost je proslulá úzkými vazbami na věhlasnou Hongkongskou čajovou scénu včetně osobního přátelství s mistrem **WingChi Ipem**. Sortiment společnosti nabízí široké portfolio nejenom běžných, ale i raritních archivních čajů. Čajová sekce Institutu navazuje na více jak desetiletou spolupráci rodiny Altior s touto značkou, a i proto je možné, že se, umožní-li to časové možnosti, naší akce zúčastní majitel společnosti. Pokud ne, budou vybrané čaje této značky rovněž k dispozici.

Čajová degustace nebude jenom povídání o čajích, jejich příprava a následné popíjení v tichu hanspaulského parčíku. Atmosféru degustace zpříjemní rovněž jazzová a prvorepubliková hudba. Několik skladeb zahrají a zazpívají členové souboru Hora Fugit a jejich hosti mezi které, vyjde-li to, bude patřit i **Tomáš Pelich** se svojí hrou na japonskou flétnu **šakuhači**. Spontání charakter večera vytváří prostor pro jistou míru improvizací a zapojit se může každý host, který o to projeví zájem a dohodne se s pořadatelem.

好茶

GOOD TEA

Vyvrcholením večera bude **nocturno na harmonium**, které je trvale zapůjčeno do Trojiční kaple. Tento nástroj rozezná **Josef Lecian**, který vystudoval varhanní oddělení pražské konzervatoře a na **Akademii múzických umění kompozici**. Od roku **1966** působil jako **varhaník na Královské kolegiální kapituly vyšehradského chrámu sv. Patra a Pavla v Praze**. Zde provozoval **gregoriánský chorál**, spolupracoval se sbory a proslavil se svými varhanními improvizacemi. Od roku **1976** byl **profesorem konzervatoře v Praze** a od roku **1987** pedagogem **AMU**.

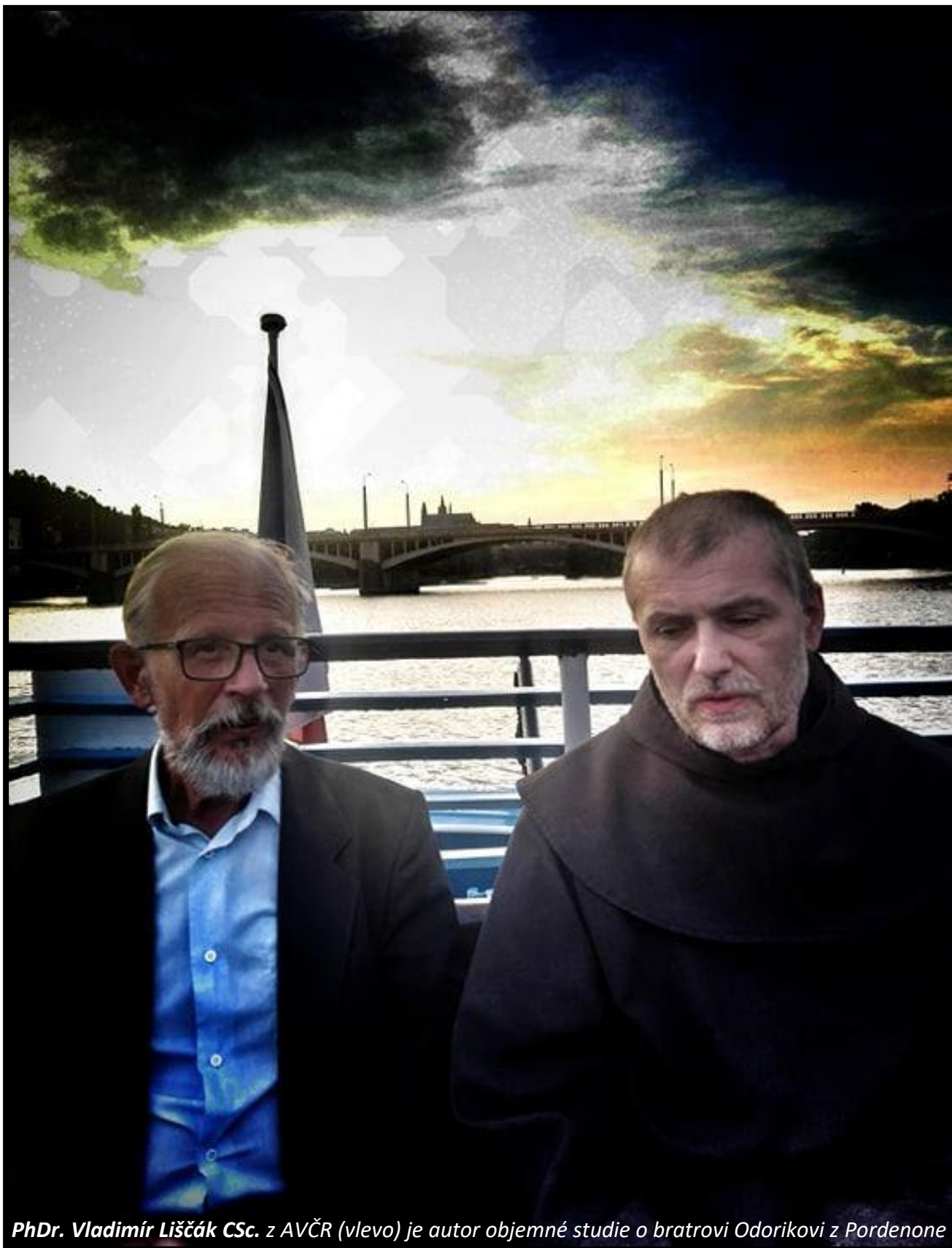

Pořádal četné varhanní recitály jak v Praze a dalších českých a moravských městech, tak i v zahraničí – za všechny jmenujme Francii, Rusko, Itálii, Polsko, Německo, Rakousko, Portugalsko... Josef Lecian koncertoval se sólisty **Národního divadla, Státní opery, České filharmonie** nebo **Československého** a později **Českého rozhlasu** a v roce **1966** premiéroval souborné varhanní dílo **Antonína Dvořáka**.

Ač se již Josef Lecian nevěnuje hudební kariéře, stále pravidelně hraje v kostele **sv. Cyrila a Metoděje v Nebušicích**. Institut renesance kulturního dědictví nabídl Josefovi Lecianovi stálou spolupráci se souborem **Hora Fugit** a je nám ctí, že se zhostil hry na harmonium umístěné v kapli Nejsv. Trojice na Hadovce. Tato místní kaple ve tvaru trojlístku tak řízením osudu a díky působení Institutu renesance kulturního dědictví získala nejenom harmonium, ale i vlastní varhaníka a vlastní hudební ansámbl. Na **Prague Tea Night 2019** zahraje vlastní **variace na téma ubíhajícího času**, což je doslovný překlad jména souboru **Hora Fugit**. Jeho vystoupení začne v 19 hodin.

VĚNOVÁNÍ

Prague Tea Night 2019 je věnován vzpomínce na tři významné osobnosti, které svým odkazem přesáhly svoji vlastní generaci a stali se legendou. Záměrem Institutu renesance kulturního dědictví je takovéto osobnosti připomínat a podílet se na vzniku a rozvoji tradic, které jejich životní dílo učiní kulturním bohatstvím naší společnosti.

PhDr. Vladimír Liščák CSc. z AVČR (vlevo) je autor objemné studie o bratřích Odorikovi z Pordenone

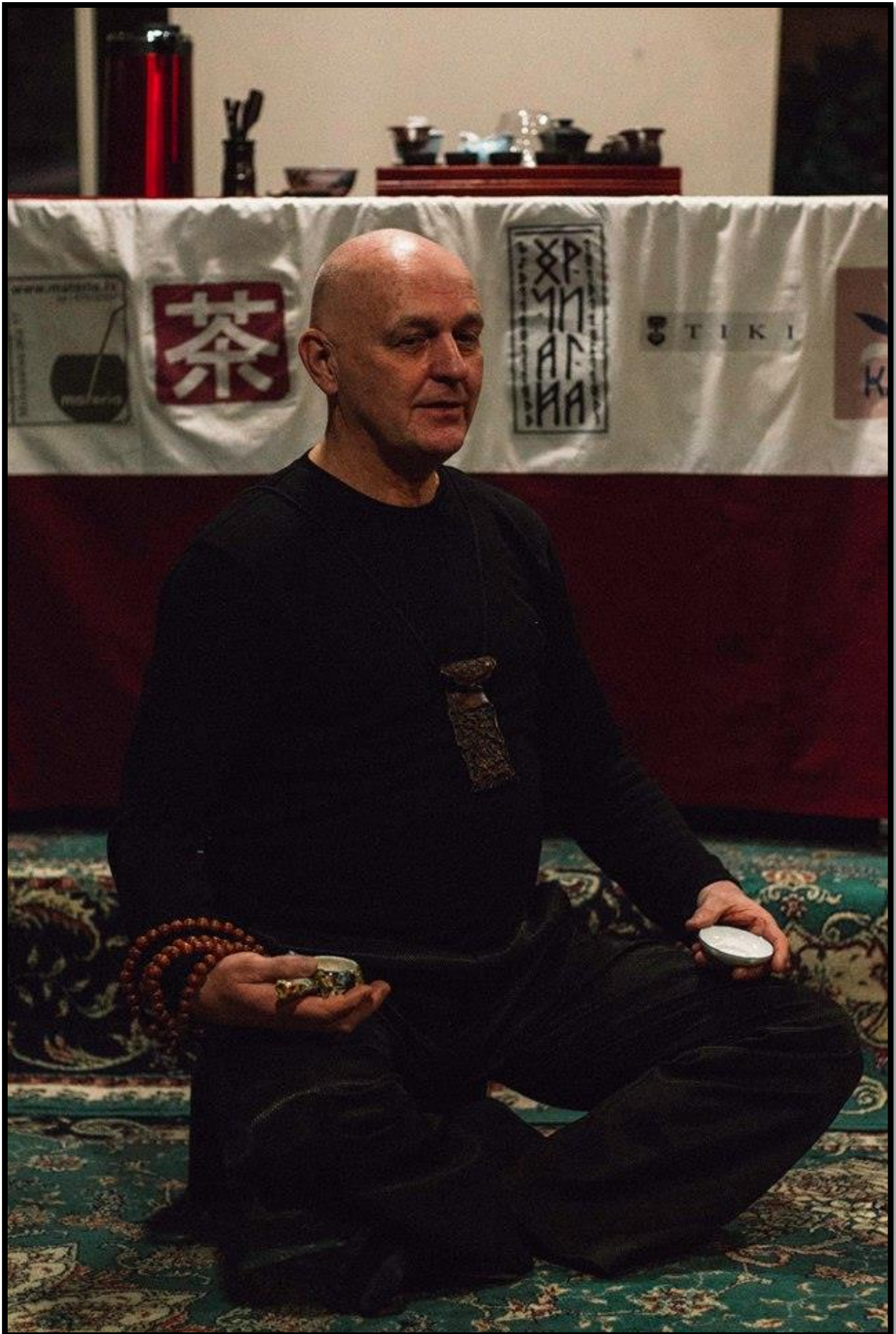
(1271/1286–1331)

Jednou z významných osobností dneška, se kterou Institut navázal spolupráci, je **PhDr. Vladimír Liščák**, CSc. (*1954) z Akademie věd České republiky. Tento významný sinolog se posledních dvacet let věnoval mapování a shrnutí životního odkazu františkánského mnicha **Odorika z Pordenone**. Náš Institut se na připomenutí Odorikova díla a odkazu zaměřuje, neboť jsme přesvědčeni, že právě takovéto osobnosti v historii budovaly ty skutečné mosty napříč civilizacemi s naprosto odlišnými kulturami. Na svou dobu neobvyklá věčnost Odorikova díla kontrastuje s báchorkami **Johna de Mandeville** (cca 1300–1372), který zcela zkreslil povědomí středověkých Evropanů o vzdáleném Orientu. Ač se bratr Odorik narodil v italském **Udine**, jeho kořeny mohly být dost dobře i české. Jeho otec totiž bojoval v českém vojsku působícím na italském území, jež k nám tehdy přináleželo. Odorik vstoupil ve svých patnácti do františkánského řádu a tam také přijal kněžské svěcení. S příchodem 14. století se vydal na svoji první velkou cestu do Mongoly ovládaného **Turkestánu**. O této cestě, která probíhala od roku 1300 do roku 1314, nevyhotovil žádný záznam. Po svém návratu papež **Jan XXII.** (žil 1244–1334, pontifikát 1316–1334) vyslal bratra Odorika na další misi, tentokrát do Persie a Číny. **Tato pouť trvala od roku 1316 do roku 1330.** Úspěšně navštívil jak **Persii** tak i **Čínu**, jež byly v té době součástí mongolské říše. Během 14 let svého putování navštívil mnoho zemí včetně Byzance, Indie, Sumatry či Tibetu. Doputoval dokonce až na **Borneo, Jávu, Filipíny...** O některých z těchto zemí neměli tehdejší Evropané žádné informace. Když dorazil do Číny, vládl v ní **pravnuček Čingischána (1162–1227) Jesün Temür (也孙铁木儿)**. Odorik jej osobně potkal a jeho palácem byl uchvácen. Ve svém cestopise, který po svém návratu nadiktoval, popsal mnoho poznatků, jež byly do té doby Evropanům utajeny. V pasáži o Indii popsal podrobně i pěstování a zpracování pepře. Pan doktor Liščák svoje dvacetileté bádání shrnul do objemné knihy **Bratr Odorik a jeho zpráva o východních krajích světa: Styky Evropy a mongolské Číny ve 13. a 14. století.** Kniha vyšla letos, je k dostání ve vybraných knihkupectvích a bude na akci k nahlédnutí. Pan doktor se zúčastní dalšího programu Institutu – Dušičkové mše „Hora Fugit“, která se bude konat v sobotu 2. listopadu 2019 v kostele sv. Matěje v Dejvicích. Po koncertě bude příležitost potkat autora knihy během drobného pohoštění na místní faře.

OLEG ONOPČENKO

(1954–2019)

Lotyšský velmistr **slovanského bojového umění Kolo**, který letos v červnu zemřel, byl vnukem zakladatele systému Kolo. Jeho děd Aleksej je vnímán jako zakladatel tohoto bojového umění, které má své kořeny v kulackém pěstním boji a byl za své mistrovství oceněn carem **Nikolajem II.** Oleg Onopčenko se začal učit svému umění od svého otce a děda, když mu bylo deset let. Po vojenské kariéře začal studovat bojové umění

Jiu Jitsu u japonských mistrů. V roce 1980 se stal certifikovaným trenérem karate. Byl instruktorem **karate** na mnohých univerzitách a sportovních školách. V osmdesátých letech se v Rize shromáždili zástupci různých bojových umění, **zenu, jógy, taoismu, Taiji Guanu a Gi Kungu** z celého tehdejšího Sovětského svazu, aby si vyměnili zkušenosti a sjednotili se ve sjednocené organizaci **Kolo**. Od roku 1985 se rovněž věnoval studiu dalších stylů bojových umění (**Wushu Kung Fu, Aikido, Kendo a Kumdo**) a systémům čínské medicíny či umění **Feng Šui**. V roce 1989 odcestoval do Vietnamu, kde podrobně studoval tamní variantu zenového buddhismu, léčivou i bojovou formu **Qi Kungu** a vietnamské tradiční medicíny. Z vietnamských bojových umění se soustředil na **Viet Vo Dao, Vovivam, Niat-Nam, Nudaison, Viet Vin Kung** a na systémy bojů s mečem a nožem. V 90. letech se Oleg Onopčenko stal prezidentem a velmistrem **Mezinárodní unie slovanských bojových umění**, prezidentem **Baltského svazu Hapkido**, předsedou **Evropského institutu orientální kultury** a místopředsedou **Lotyšské asociace Jing Wu** („Čisté umění“). V roce 1995 se v New Yorku a Bostonu konal první mezinárodní seminář, po kterém se stal **programovým ředitelem Asociace Yang Oriental Arts Association (YOAA)** mistra **Yang Jwing-Ming** a jeho zástupcem v pobaltských zemích a SNS. Jeho celoživotní praktikování různých systémů seberealizace se promítlo především v systému Kolo, který v roce 1995 získal mezinárodní status (**Kolo International**) a v roce 2010 byl uznán organizací **UNESCO**. Nyní působí v téměř 40 zemích. V roce 2003 se Oleg stal jedním ze zakladatelů **Světové unie bojových umění**, jejíž centrum je v Jižní Koreji.

Symbolem školy Kolo je Slunce coby symbol síly i krásy, zdraví a dlouhověkosti, harmonie znalostí a energie. Cílem školy je harmonický rozvoj lidské osoby, umožňující dosažení krásy, zdraví a dlouhověkosti. Jeho program se větví na **Kolo Hapkido, Kolo Taiji, Kolo Dar, Korudo, Kapuero (Hopaks)**. Velká část práce na systému Kolo se zakládá na etnografickém materiálu ze slovanské a pobaltské lidové kultury a aktivně podporuje vznik muzeí a starobylých tradičních umění. Organizace Kolo spolupracuje s **lotyšským olympijským výborem**, se školami, federacemi a sdruženími i konkrétními osobnostmi za účelem vzájemného sdílení znalostí. V posledních letech pracoval Oleg Onopčenko na rozšíření systému KOLO do naší země. **Jiří Altior**, zakladatel Institutu renesance kulturního dědictví, byl v této věci jeho partnerem a v roce 2018 zastupoval systém Kolo International na zasedání Světové asociace bojových umění (UNESCO) v uzbekistánské **Ferganě**. Nyní pracuje na překladu velmistrovky knihy o Slovanském bojovém umění Kolo do češtiny a zpracovává jeho odkaz. Společně vytvářeli metodiku osobního rozvoje vycházející z rozličných forem čajové kultury. Tato metoda je syntézou filozofie systému Kolo a **Aplikované metafyziky**, což je koncepce, na níž Jiří Altior pracuje od devadesátých let.

Odkaz Olega Onopčenko spočívá v jeho životní cestě. Z mistra bojových umění se stal během života člověk, který nejenže předával své bohaté zkušenosti svým žákům, ale aktivně léčil bohaté i chudé, vzdělával široký okruh zájemců o zdravý životní styl a bez rozdílu pomáhal mladým talentům a zajímavým osobnostem, které potkal. Jeho odkazem je především proměna ze špičkového bojovníka v léčitele (v dobrém slova smyslu). Byl příkladným studentem i dobrým učitelem. Jasně rozlišoval mezi morálním a nemorálním, charakterním a bezcharakterním, poctivým a nepoctivým. A uvědomoval si, že hodnoty vyžadují tradice a vzory, aby mohly být předávány z učitelů na žáky, z mistrů na studenty, z generace na generaci mezi všemi kulturami.

(1869–1948)

Světznámý indický politik, který svět obohatil o kultivovanou formu politiky sebeurčení a který byl tragicky zavražděn pro své přesvědčení a politické působení **se narodil před 150 lety**. Určitě netřeba představovat jeho život a působení člověka, který stál u zrodu moderní Indie. Gándhí byl jedním z největších politických a duchovních vůdců Indie a indického hnutí za nezávislost. Prosazoval filosofii aktivního, ale nenásilného odporu „**satjagraha**“, založeného na jogínském principu „**ahimsá**“ (nenásilnost), který nakonec dovedl Indii k vyhlášení nezávislosti **15. srpna 1947**. Přesto se zmíníme o několika zajímavých faktech, které se k jeho životu váží. Předně jde o skutečnost, že byl velkým přítelem **Rabíndranátha Thákura** (1861–1941) a celé jejich rodiny. Ostatně Gándhí je znám ve světě pod přízviskem mahátma (महात्मा), „**Velký duch**“, které mu dal indický básník Rabíndranáth Thákur.

7 SOCIÁLNÍCH HŘÍCHŮ DLE MAHÁTMA GÁNDHÍHO

- 1/ Politika bez zásad
- 2/ Hospodářství bez morálky
- 3/ Blahobyt bez práce
- 4/ Výchova bez charakteru
- 5/ Věda bez humanity / lidskosti
- 6/ Požitek bez svědomí
- 7/ Vyznání víry bez oběti

Rabíndranáth Thákur

Mahátma Gándhí

Druhá zmínka se váže k jeho pobytu v Jižní Africe a zmiňuje ji ve svém životopise. Gándhí zde žil v indické komunitě i se svojí rodinou. Ve svých vzpomínkách líčí dilema, které měl, když řešil, jestli má dovolit svému synovi stýkat se s problematickými dětmi nebo jej izolovat. Nakonec došel k závěru, že nyní, když je jeho syn ještě hochem, mu může pomoci, když se dostane do nějakého maléru. Ale až jeho syn vyroste, nebude mít už takovou možnost být mu oporou při jeho životní zkoušce. A také nebude mít věčně příležitost chránit ho před všemi možnými riziky. Rozhodl se, že je lepší, když teď mu budu nablízku, než když ho budu přehnaně chránit. A on sám si uložil další pŮst, aby svoji vůli ve svém rozhodnutí posílil. Takový byl Gándhí, který má letos kulaté jubileum. Den, kdy se narodil, 2. října, byl v roce 2007 prohlášen Organizací spojených národů „**Mezinárodním dnem nenásilí**“. Gándhí zemřel **30. ledna 1948** v Novém Dillí. Zastřelil jej redaktor hindského týdeníku Mahásabha **Náthurám Gódsé**, který se nejprve s úctou dotkl jeho nohou a poté jej třemi ranami z revolveru zabil.

Jiří Altior © 2019

